

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Eliška Mikešová
Téma práce:	Stížnost pro porušení zákona podle § 266 trestního řádu
Rozsah práce	85 stran (z toho 63 stran vlastní práce bez obsahu, literatury, abstraktu a dalších náležitostí)
Datum odevzdání práce:	12. 10. 2025
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	Mgr. Michal Sýkora, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Stížnost pro porušení zákona (dále též jen „SPZ“) je tradičním, leč kritizovaným mimořádným opravným prostředkem. Také se o něm pro účely rekonstrukce trestního řízení uvažuje, zda má být zachován, a to ve stávající podobě, případně má být reformován, popř. zda má být nahrazen jiným opravným prostředkem (např. zmateční stížností), anebo má být vůbec vypuštěn z trestního řádu, a to případně za současného dílčího nahrazení jinými instituty (např. rozšířením práva na navrácení lhůty, umožnění nového rozhodování z nových důvodů ve vykonávacím řízení, rozšířením mimořádného kasačního oprávnění nejvyššího státního zástupce v přípravném řízení apod. Proto je velmi žádoucí se zabývat dosavadní právní úpravou, aplikační praxí i využitelností dosavadní právní úpravy k nápravě vad rozhodnutí soudů i státních zástupců. Jde tak o téma stále aktuální, tedy i vhodné ke zpracování v diplomové práci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti z oboru trestního práva procesního, ale též z dalších právních oborů, především z práva ústavního,
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomantka se měla zabývat současnou právní úpravou, měla zohlednit současnou i dřívější judikaturu, příp. provést srovnání historické či

mezinárodní,

- použité metody – odpovídají tématu, bylo zapotřebí provést analýzu současného stavu, případně provést srovnání historické či mezinárodní, vhodné bylo uvést též úvahy de lege ferenda, nabízely se i přístupy kriminologické, práce se statistikou apod.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomantka rozdělila práci do 7 kapitol samotné práce, k nimž přidala nečíslovaný úvod a číslovaný závěr (zde lze drobně vytknout, že takový přístup působí poněkud zmatečně, zvláště pak, pokud jsou číslovaný i další pasáže, jako je seznam použitých zdrojů, seznam analyzovaných rozhodnutí etc., takže práce obsahuje celkem 13 číslovaných kapitol, ačkoliv jádro práce je obsaženo jen v 7 z nich, k tomu v 8. je závěr práce). Jinak ale autorka postupovala správně od obecného ke zvláštnímu, nejprve pojednala o stížnosti pro porušení zákona jako o mimořádném opravném prostředku (zařadila ji do systému, vysvětlila, pojem právní moci, věnovala se dalším možnostem průlomu právní moci rozhodnutí). Druhá kapitola je jádrem teoretického pojednání o SPZ, třetí je věnována historickým východiskům (zde bych měl snad jen drobnou výhradu, že se postupuje při řazení kapitol retrospektivně, zatímco v jejich rámci posloupně, tedy prospektivně). Ve čtvrté kapitole autorka nabídla srovnání s úpravou slovenskou a rakouskou. Pátá a šestá kapitola jsou věnovány statistice (kap. 5.) a současné aplikační praxi (v kap. 6. autorka provedla rozbor a analýzu rozhodovací praxe Nejvyššího soudu v roce 2023). Vyvrcholením jejích úvah je kapitola 7. s návrhy na možné změny právní úpravy. Svě závěry pak stručně shrnula v závěru práce (kap. 8.). Strukturu práce tak lze považovat za vcelku zdařilou, práce je též dále podrobněji členěna i na podkapitoly, což usnadňuje čtenáři orientaci v práci.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka zpracovala tradiční téma, kterým se poctivě zabývala, práce má dobrou odbornou úroveň, jde tak o vcelku zdařilé pojednání na téma stížnosti pro porušení zákona. Autorka se blíže seznámila s názory obsaženými v odborné literatuře k danému tématu, vycházela též z uznávané judikatury, neopomněla sporné otázky (např. ingerence moci výkonné do soudního řízení ministrem spravedlnosti, který doposud nebyl účastníkem řízení, jeho kooperace s veřejnou žalobou, okruh rozhodnutí, která je takto možno napadnout etc.). Výklad je poměrně zasvěcený, prost hrubých odborných chyb (jakkoliv ne vždy se všemi závěry je třeba souhlasit). Snad jen místy se autorka dopouštěla drobných nepřesností v jinak srozumitelném a v jádru správném vyjádření (jako příklad lze uvést poznámku pod čarou č. 144 na str. 51, v níž píše o „věci č.j. 7 Tz 103/2023-17“, ač č.j. je zkratkou čísla jednacího vztahujícího se nikoli k věci, ale k rozhodnutí, neb je složeno ze spisové značky a čísla listu, na kterém je rozsudek Nejvyššího soudu uvedeného č.j. obsažen, dále je třeba upozornit, že vyšetřování nevede státní zastupitelství, ať okresní či krajské, stejně tak nerozhoduje o stížnosti ani nevykonává dozor na zachovávaním zákonnosti v přípravném řízení, jak by se z vyjádření autorky na tomto místě mohlo zdát, to vše činí státní zástupce příslušného státního zastupitelství). Velmi oceňuji kapitolu 7. s návrhy na možné změny právní úpravy.

Práci lze celkově hodnotit jako dobré zpracování daného tématu, a to jak v popisné, tak i analytické části. Autorka převážně vycházela z názorů již obsažených v odborné literatuře a judikatuře, nicméně nabídla i svá vlastní řešení (zejména v návrzích de lege ferenda).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka zpracovala práci samostatně, využití zdroje poznání řádně označila. Nejde o plagiát, autorka vycházela především z textu právních předpisů, jakož i z uznávaných komentářových a učebnicových výkladů, nebo publikovaných odborných článků. Zdroje vždy řádně vyznačila. Míra shody v protokolech o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce je sice mírně vyšší, nicméně shody jsou nalézány převážně při citaci zákonných norem a judikatury, případně cizích děl s řádným vyznačením zdroje.
Logická stavba práce	Autorka práci vhodně rozčlenila do kapitol a podkapitol (viz výše).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka citovala z cizích prací standardním způsobem. Přehled použité literatury nasvědčuje poctivému přístupu diplomantky ke zpracování práce. Seznam literatury je na diplomovou práci dostatečný, obsahuje na tři desítky pramenů z odborné literatury, s níž diplomantka také skutečně pracovala, jakož i další prameny, jako ročenky, zprávy apod. Zastoupeny jsou i prameny cizojazyčné (rakouské a slovenské s ohledem na mezinárodní srovnání). V přehledu vypočetla též základní judikaturu k probíranému tématu. Při uvádění pramenů a při citacích dodržovala jednotný formát citací, který odpovídá ČSN ISO 690, resp. 690-2.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku analýzy lze akceptovat, je v zásadě dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava textu je řádná, úhledná, práce je členěna standardním způsobem. Diplomantka v práci zpracovávala také soudní statistiku, využívala tabulky i grafy.
Jazyková a stylistická úroveň	Diplomantka užívala spisovného jazyka, práce je psána čtivě, v práci se (snad až na výjimky) neobjevují gramatické chyby ani stylistické nedostatky či neobratná vyjádření.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě. Autorka by mohla při obhajobě představit své stěžejní návrhy de lege ferenda a vyjádřit svůj názor na možnou podobu budoucího trestního řádu (nakolik má být stížnost pro porušení zákona zachována).
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 5. 11. 2025

JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí diplomové práce